

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII**SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI****HOTĂRÂREA nr. 3486****din 19 decembrie 2023**

La data de 2 octombrie 2019, a fost semnat contractul de finanțare nr. 435/02.10.2019, încheiat cu Autoritatea de Management POCA, pentru proiectul „*Optimizarea managementului la nivelul sistemului judiciar. Componenta de instanțe judecătorești*” (cod SIPOCA / MySMIS : 751/129513).

Potrivit Ghidului solicitantului privind cererea de proiecte POCA/354/1/3 (IP10/2018) - *Sprijin pentru acțiuni de consolidare a capacității instituțiilor din sistemul judiciar*, scopul apelului a fost acela de a susține măsurile incluse în *Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020*, respectiv direcțiile de acțiune: A. eficientizarea justiției ca serviciu public și B. consolidarea instituțională a sistemului judiciar - ale *Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020*.

Având în vedere condițiile pentru acordarea finanțării prevăzute în Ghidul solicitantului pentru cererea de proiecte IP10/2018, respectiv cele referitoare la necesitatea atingerii indicatorilor prestabiliți, proiectul „*Optimizarea managementului la nivelul sistemului judiciar. Componenta de instanțe judecătorești*” a prevăzut că va contribui, printre altele, la atingerea următorilor indicatori de rezultat¹:

- Rata de soluționare a cauzelor îmbunătățită, la nivelul instanțelor vizate de proiect (5513), cu o valoare de referință de 103,5% și o valoare țintă de 106,6% (o creștere de 3 puncte procentuale);

- Cauzele în curs de soluționare reduse, la nivelul instanțelor vizate, la 6 luni după atingerea scopului proiectelor (de la 63.683 cauze la 59.862 cauze, o reducere cu 6 puncte procentuale);

- Durata de soluționare (în număr de zile) îmbunătățită la nivelul instanțelor, la 6 luni de la atingerea scopului proiectelor (de la 200,6 zile la 174,05 zile, o îmbunătățire cu 13 puncte procentuale).

¹ Valorile de referință și țintele sunt cele recalculate potrivit Actului adițional nr. 1/07.10.2020 la contractul de finanțare nr.435/02.10.2019.

	Referință (2019)	Țintă
Rata de soluționare	103,5	106,64
Cauzele în curs de soluționare	63683	59862
Durata de soluționare (Rata de eliminare)	200,06	174,05

Trebuie menționat că valorile de referință din cererea de finanțare au fost calculate prin raportare la datele statistice aferente anului 2019, cu respectarea formulelor de calcul prevăzute în Metodologia POCA pentru indicatorii 5S13, 5S14 și 5S15, cu precizarea că au fost avute în vedere cauzele aflate în primă instanță, în materiile non-penale, în cadrul instanțelor pilot, iar nu la nivel național.

Având în vedere că proiectul a presupus derularea unui exercițiu pilot, prin funcționarea unui număr de 165 de experți în implementare – asistenți ai judecătorului, în cadrul a 19 instanțe pilot, cu începerea activității de la 01.01.2021, s-a apreciat că, prin intermediul acestui instrument se pot îmbunătăți indicatorii de performanță ai instanțelor judecătorești vizate de proiect, contribuind astfel la atingerea indicatorilor de rezultat prestabiliți asumați prin cererea de finanțare, astfel cum a fost modificată prin Actul adițional nr. 1/2020.

Astfel, sprijinul acordat judecătorilor, prin activitatea desfășurată de experții în implementare – asistenți ai judecătorului, în perioada 01.01.2021 – 30.09.2022, a vizat următoarele instanțe pilot:

- Curtea de Apel Alba Iulia;
- Curtea de Apel Bacău;
- Curtea de Apel Brașov;
- Curtea de Apel București;
- Tribunalul București;
- Tribunalul Ilfov;
- Curtea de Apel Cluj;
- Curtea de Apel Constanța;
- Curtea de Apel Craiova;
- Tribunalul Mehedinți;
- Judecătoria Galați (circumscripția Curții de Apel Galați);
- Curtea de Apel Iași;
- Tribunalul Iași;

- Curtea de Apel Oradea;
- Curtea de Apel Pitești;
- Judecătoria Ploiești (circumscripția Curții de Apel Ploiești);
- Curtea de Apel Suceava;
- Curtea de Apel Târgu Mureș;
- Tribunalul Caraș Severin (circumscripția Curții de Apel Timișoara).

Pe cale de consecință, valorile țintă pentru indicatorii de rezultat au fost asumate prin corelare cu datele statistice corespunzătoare activității acestor instanțe.

Experții externi în implementare – asistenți ai judecătorului au fost repartizați pe lângă judecători desemnați din cadrul instanțelor pilot, realizând activități specifice, conform regulamentului de funcționare a asistenților judecătorilor, recomandărilor formulate în Manualul de management, elaborat în cadrul proiectului, cât și în funcție de necesitățile concrete, potrivit sarcinilor trasate de judecătorii pe lângă care și-au derulat activitatea. În acest mod, a fost posibilă adaptarea modului de delegare a atribuțiilor pe verticală (de la judecător la personalul suport), scopul activității asistentului judecătorului fiind acela de a sprijini judecătorul.

Având în vedere scopul și obiectivele proiectului, precum și activitățile previzionate, dar ținând seama și de impactul asupra indicatorilor de eficiență, la nivelul echipei de management a proiectului s-a stabilit că cel mai relevant interval pentru evaluarea, din perspectivă cantitativă și calitativă a activității asistenților, este o dată la șase luni. Acest interval a fost considerat suficient pentru a surprinde atât gama variată de activități pe care asistenții le-au realizat la nivelul tuturor instanțelor pilot, față de particularitățile fiecăreia dintre acestea, dar și în considerarea măsurării fluctuației indicatorilor statistici.

Conform cererii de finanțare, monitorizarea activității experților în implementare la nivelul instanțelor pilot s-a realizat de către experții din panel (judecători cu experiență, care dețin sau au deținut funcții manageriale la nivelul instanțelor). Aceștia au elaborat rapoarte de monitorizare (câte un raport la nivelul fiecărei instanțe pilot), la fiecare șase luni, precum și un raport final², urmărind o structură uniformă, pusă la dispoziție de echipa de management. Dezideratul a fost ca informațiile să fie prezentate într-o manieră unitară, care să permită o mai facilă monitorizare cantitativă și calitativă a modalității de îndeplinire a atribuțiilor de către experții externi, ținând seama de scopul și obiectivele proiectului, surprinzând, totodată, și particularitățile fiecărei instanțe pilot (date de factori precum gradul de jurisdicție, competența teritorială, structura organizatorică, resurse umane disponibile, volumul total de activitate etc).

² Rapoartele de monitorizare au fost publicate pe site-ul dedicat proiectului, accesat din site-ul oficial al Consiliului Superior al Magistraturii, la adresa <https://sites.google.com/csm.csm1909.ro/sipoca751/activit%C4%83%C5%A3i>

Ca atare, monitorizarea la nivelul instanțelor pilot a modalității de implementare a proiectului a presupus atât o analiză cantitativă, a datelor statistice, cât și o analiză calitativă, care să surprindă efectele concrete ale activităților derulate în cadrul proiectului pilot de către experți externi în implementare – asistenți ai judecătorului. În acest sens, judecătorii din panelul de experți în acest proiect au întocmit rapoarte de monitorizare din 6 în 6 luni, urmate de câte un raport de monitorizare final, pentru fiecare instanță pilot, fiecare dintre aceste livrabile realizând o amplă analiză a evoluției datelor statistice în perioadele monitorizate

Trebuie precizat că numărul de asistenți ai judecătorilor – experți în implementare repartizați la fiecare instanță pilot este mult mai mic decât numărul judecătorilor de la acea instanță. S-a optat pentru o astfel de repartizare pentru a acoperi un număr cât mai mare de instanțe la nivel geografic, dar și pentru că această modalitate de repartizare a permis testarea modelului asistentului de judecător pe o scară cât mai extinsă, chiar și în cadrul aceleiași instanțe, pentru că, pe lângă scopul imediat al determinării cât mai exacte a aspectelor pe care o viitoare reglementare a instituției asistentului de judecător trebuie să le aibă în vedere, precum gradul de jurisdicție și materiile de judecată în care ar urma să funcționeze, respectiv numărul de asistenți care ar urma să fie repartizați fiecărei instanțe, trebuie avut în vedere și scopul mediat, cel al unei schimbări de paradigmă în ceea ce privește funcționarea instanțelor de judecată din România.

Ca atare, cei 165 de asistenți au fost repartizați la cele 19 instanțe pilot, context în care se impune precizarea că, la momentul scrierii cererii de finanțare, întrucât nu se cunoștea completul la care urma a fi repartizat asistentul respectiv, valoarea de referință pentru cei trei indicatori asumați (și, implicit, cea la care a fost aplicată ținta) s-a raportat la întreaga instanță, deci inclusiv la completurile care nu urmau să beneficieze de asistenți. Ca atare, toate datele statistice se referă la cauzele aflate în primă instanță, în materiile non-penale însă, după cum am arătat mai sus, o mică parte dintre judecătorii din instanțele pilot au beneficiat în concret de suportul unor asistenți ai judecătorilor în activitatea lor, ceea ce s-a reflectat în modul în care au evoluat indicatorii de performanță în cazul instanțelor pilot.

Cu titlu de exemplu, la nivelul Curții de Apel București au fost un număr de 23 de experți în implementare – asistenți ai judecătorului. Pentru o cât mai bună distribuire a acestei resurse umane, aceștia au fost repartizați la nivelul întregii instanțe, la toate secțiile, respectiv 2 la Secția I penală, 3 la secția a II-a penală, 2 la secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie, 3 la secția a IV-a civilă, 2 la secția a V-a civilă, 3 la secția a VI-a civilă, 2 la secția a VII-a civilă și pentru cauze privind de conflicte de muncă și asigurări sociale, 3 la Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, 3 la secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal.

Prin urmare, a fost necesar ca această resursă umană, respectiv un număr de 23 de experți în implementare – asistenți ai judecătorului, să vină în sprijinul unui număr mult mai mare de

judecători (aproximativ 200) care funcționau la Curtea de Apel București la începutul exercițiului pilot, fiind necesare eforturi susținute din partea managementului instanței pentru a asigura echilibrul în ceea ce privește repartizarea experților și stabilirea de atribuții concrete (în strânsă colaborare cu judecătorii coordonatori), ținând cont de nevoile reale înregistrate la acel moment la nivelul instanței pilot.

Ulterior finalizării exercițiului pilot, respectiv testării modelului de management standard integrat în cadrul instanțelor pilot, prin O.U.G. nr. 127/2022 privind înființarea unor posturi de personal contractual în schema de personal a Consiliului Superior al Magistraturii, au fost înființate 165 de posturi în schema Consiliului, pentru continuarea eforturilor de implementare a instituției asistentului judecătorului, astfel încât experții în implementare au continuat să își desfășoare activitatea în instanțe, fiind încadrați ca experți juriști.

Prin dispozițiile articolului 150 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, s-a prevăzut că: „(1) În cadrul curților de apel, tribunalelor, tribunalelor specializate și judecătoriilor pot funcționa asistenți ai judecătorilor, ale căror statut și atribuții sunt reglementate prin lege specială. (2) Asistentul judecătorului are rolul de a-l sprijini pe judecător în îndeplinirea de către acesta a atribuțiilor sale judiciare, desfășurându-și activitatea sub îndrumarea și supravegherea judecătorului”.

Implementarea instituției asistentului judecătorului la nivel național a fost reglementată prin Legea privind statutul asistentului judecătorului (Legea nr. 393 din 13 decembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1132 din 14 decembrie 2023).

Potrivit actului normativ menționat, asistenții judecătorului funcționează la curțile de apel, la tribunale, precum și la tribunale specializate. Numărul de posturi de asistenți ai judecătorului pentru fiecare curte de apel și instanțele din circumscripția acestora se stabilește, în funcție de necesarul de personal calificat al instanțelor judecătorești, de către ordonatorul principal de credite, cu avizul conform al Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii. Președintele curții de apel poate dispune ca oricare dintre asistenții judecătorului care funcționează la instanțele din circumscripția curții de apel să își desfășoare temporar activitatea la o altă instanță din aceeași circumscripție, chiar dacă nu există posturi ori acestea nu sunt vacante, dacă situația acelei instanțe impune această măsură.

Referitor la situația indicatorilor statistici asumați, conform celor cuprinse în Programul Operațional Capacitate Administrativă, măsura în care aceștia au fost atinși se raportează la progresul cuantificat la 6 luni de la atingerea scopului proiectului.

Având în vedere însă că primele rezultate îmbunătățite au fost înregistrate chiar după finalizarea primului an de implementare, dar și pentru a valorifica datele statistice deja colectate pe perioada de monitorizare a exercițiului pilot, vom utiliza perioada de referință 01.01.2022 –

30.06.2022, ca interval pentru măsurarea impactului pe care contribuția asistenților judecătorilor l-a avut asupra indicatorilor de eficiență de la nivelul instanțelor pilot.

În analiza indicatorilor s-au avut în vedere atât informațiile furnizate de instanțele pilot, prin intermediul datelor cuprinse în rapoartele de monitorizare, cât și aplicația STATIS, instrument statistic aflat la dispoziția Consiliului Superior al Magistraturii.

Potrivit modelului testat, au fost colectate datele statistice aferente funcționării unui expert în implementare – asistent al judecătorului pe lângă un complet de judecată, acesta fiind monitorizat ca un complet etalon, în scop statistic, pentru fiecare instanță pilot în parte. În acest sens, a reieșit că, pornind de la rezultatele înregistrate în perioada de referință (01.01.2022-30.06.2022) de completurile etalon, și anume cele care au beneficiat de aportul unui expert în implementare – asistent al judecătorului, putem extrapola aceste date, la nivelul tuturor completurilor de la instanțele pilot, prin păstrarea ritmului de soluționare avut de completul etalon.

Ca atare, plecând de la datele concrete colectate pentru situația în care fiecare complet ar fi beneficiat de sprijinul unui asistent al judecătorului, indicatorii de eficiență s-ar prezenta astfel:

	Referință (2019)	Țintă	Instanțe pilot
Rata de soluționare	103,5	106,64	104,87%
Cauzele în curs de soluționare	63683	59862	56236
Durata de soluționare (Rata de eliminare)	200,06	174,05	148

Se observă că, pentru indicatorii *cauze în curs de soluționare* și *durată de soluționare*, valorile de la nivelul instanțelor pilot (obținute prin aplicarea metodei descrise mai sus) sunt în acord cu țintele asumate la nivel de proiect, ceea ce arată faptul că activitatea derulată de expertul în implementare – asistent al judecătorului a fost de natură a contribui semnificativ la îmbunătățirea indicatorilor de performanță. Fiind un exercițiu pilot, pentru un impact semnificativ asupra tuturor instanțelor, este necesară generalizarea modelului, fapt ce va duce la extinderea efectelor pozitive la nivel național.

Pentru indicatorul rata de soluționare, deși ținta asumată în cadrul proiectului nu a fost, *per se*, atinsă, trebuie ținut cont de faptul că, între momentul calculării țintei, respectiv anul 2019 și momentul actual, au intervenit o serie de factori extrinseci, care nu au putut fi prevăzuți și care, inevitabil, au afectat cu precădere acest indicator. Dintre aceștia, semnificativă a fost pandemia

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Covid 19, pentru combaterea căreia au fost luate o serie de măsuri ce au condus la mărirea timpului necesar soluționării cauzelor, mai ales că, pentru o perioadă îndelungată de timp, nu s-au soluționat efectiv decât cauzele urgente. În raport de aceste elemente, eficiența folosirii asistentului judecatorului sub aspectul acestui indicator nu poate fi izolată pentru fi evaluată în mod corespunzător, indicatorul fiind impactat și de alți factori în perioada de referință.

Ca atare, față de cele expuse mai sus, putem concluziona faptul că indicatorii 5S13, 5S14 și 5S15, asumați în cererea de finanțare aferentă proiectului „Optimizarea managementului la nivelul sistemului judiciar. Componenta de instanțe judecătorești” pot fi considerați îndepliniți, prin raportare la datele relevante provenind de la completurile care au beneficiat de sprijinul unor asistenți ai judecătorilor – experți în implementare, în vederea raportărilor aferente AM POCA.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 41 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Constată atingerea indicatorilor 5S13, 5S14 și 5S15, asumați în cererea de finanțare aferentă proiectului „Optimizarea managementului la nivelul sistemului judiciar. Componenta de instanțe judecătorești” (cod SIPOCA/MySMIS: 751/129513).

Data în București, la data de 19 decembrie 2023.

Președinte de ședință
Judecător Denisa-Angelica STĂNIȘOR

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 1418, sector 6,
cod poștal 060011